

รูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา TOURISM PATTERNS OF NEW NORMAL IN AYUTTHAYA PROVINCE

วริษา ต่างใจ

Warisa Thangjai

สุมิตรา เรืองพีระกุล

Sumitra Ruengpeerakul

ธัญยธรณ์ วราพงศ์พิศาล

Tunyathron Varapongpisan

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University

E-mail: wthangjai@rumail.ru.ac.th

Received April 25, 2022; Revised May 27, 2022; Accepted August 28, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ปัจจัย

ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุด คือ นมัสการหลวงพ่อโตที่วัดพนัญเชิงวรวิหาร โดยเหตุผลที่เดินทางมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ พักผ่อนหย่อนใจ เดินทางท่องเที่ยวโดยใช้รถยนต์ส่วนตัวในวันเสาร์-อาทิตย์ และนักท่องเที่ยวต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งนี้สถานที่ท่องเที่ยวมีจุดบริการเจลแอลกอฮอล์เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค ซึ่งการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ทำให้สถานที่ท่องเที่ยว สถานประกอบการ และร้านอาหารต่าง ๆ มีการปรับตัวให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยเพื่อให้ได้รับตราสัญลักษณ์ SHA, SHA Plus หรือ SHA Extra Plus นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ภายใต้หลัก DMHTTA ซึ่งสามารถจัดรูปแบบการท่องเที่ยวได้ 4 รูปแบบ ได้แก่ 1. อยุธยาพาชิม ลิ้มลองอาหารเลิศรส 2. มนต์เสน่ห์แห่งธรรม เพชรเม็ดงาม อยุธยาเมืองมรดกโลก 3. ท่องอยุธยา ศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ และ 4. ชิวชิว กินลม ชมวิว วัฒนธรรมเมืองกรุงเก่า โดยแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวมีค่า Eigenvalue เท่ากับ 35.507, 3.680, 2.259 และ 1.585 ตามลำดับ อีกทั้งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.972, 0.973, 0.983 และ 0.964 ตามลำดับ

คำสำคัญ: จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, รูปแบบการท่องเที่ยว, ชีวิตตามวิถีใหม่

Abstract

The aims of this study were to quantitatively analyze the new normal tourism pattern in Ayutthaya province. The sample was 400 tourists traveling in Ayutthaya province. The tool used to collect data was a questionnaire. The statistics used to

analyze the data were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and factor analysis.

The most popular tourist activity was to worship Luang Pho To at the Wat Phanan Choeng Worawihan. The reason for traveling to Ayutthaya province was for relaxation, for which tourists would normally use their own cars to travel on Saturday and Sunday. Tourists must wear masks at all times when they were at a tourist attraction. Every tourist attraction would provide alcohol gel service points in accordance with the Department of Disease Control directive. These measures for the new normal ensured that the various tourist attractions, establishments, and restaurants obeyed the Hygiene and Safety standards and received certification as an SHA, SHA Plus or SHA Extra Plus establishment. Moreover, the tourism pattern of new normal with DMHTTA measures could be divided into four tourism patterns: 1. Ayutthaya enabled you to taste delicious food; 2. Ayutthaya was a charming city of Dharma, a beautiful jewel, and a world heritage city; 3. it was worth exploring Ayutthaya because of its historical sites; and 4. you could relax in Ayutthaya and enjoy the culture of the old city. The eigenvalues for these four tourism patterns were 35.507, 3.680, 2.259, and 1.585, respectively. Moreover, the Cronbach's Alpha coefficients for these four tourism patterns were 0.972, 0.973, 0.983, and 0.964, respectively.

Keywords: Ayutthaya province, Tourism patterns, New normal

บทนำ

จากรายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกพบว่าทุกประเทศทั่วโลกมีการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวใหม่เพิ่มขึ้นตลอดเวลาตามพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้มีการปรับตัวอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันสูงขึ้น (Dixit, 2020) ประเทศไทยนั้นการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่มีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศและเป็นตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังจะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนมากและมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในเกือบทุกภูมิภาคของประเทศ อีกทั้งยังสร้างรายได้มหาศาลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 จนถึงปลายปี พ.ศ. 2562 ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19)

การเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางเข้าประเทศไทยได้ จึงทำให้รายได้ภาคการท่องเที่ยวของประเทศลดน้อยลง ประเทศไทยได้รับผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของ

ประเทศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่สำคัญ ซึ่งสามารถเดินทางได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เพราะเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร อีกทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ซึ่งมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชน ศิลปะท้องถิ่น และวิถีชีวิตที่สวยงาม โดยจังหวัดพระนครศรีอยุธยาก็ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เช่นกัน ในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอยุธยาเมืองมรดกโลกในมุมมองของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว (วันทนี แสนภักดี, 2562) และการศึกษาแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ธนภูมิ ปองเสงี่ยม และวาร์ชต์ มัธยมบุรุษ, 2558) จากการทบทวนงานวิจัยของวันทนี แสนภักดี (2562) และธนภูมิ ปองเสงี่ยม และวาร์ชต์ มัธยมบุรุษ (2558) พบว่าเป็นการบริหารจัดการการท่องเที่ยวก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จึงได้มีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงควรมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถจัดเป็นโปรแกรมทัวร์หรือแพ็คเกจทัวร์ให้เป็นแรงดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19

บทความวิจัยนี้นำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลังการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์และปรับปรุงแบบการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และให้เข้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะประโยชน์ในการพัฒนาผลงานทางวิชาการและนำไปเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและรูปแบบการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือจังหวัดอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้นในช่วงสถานการณ์ที่ยังคงมีการแพร่ระบาดของโรค COVID-19

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลังการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งได้รวบรวมทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับงานวิจัยจึงสรุปได้ดังนี้

องค์การท่องเที่ยวโลกได้แบ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวตามลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวเป็น 3 กิจกรรม (วาร์ชต์ มัธยมบุรุษ, 2562) ดังนี้

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism)

กิจกรรมการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ 1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษา

ระบบนิเวศอย่างยั่งยืน 2) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล 3) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม สวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์ม ปศุสัตว์ และเลี้ยงสัตว์ เพื่อชื่นชมความสวยงามและเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อ 4) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geo-tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินผา ลานหินทราย อุโมงค์ โพรง ถ้ำน้ำลอด และถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อชื่นชมความงามภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นโลก และ 5) การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นและการเรียนรู้ระบบสุริยะจักรวาล ซึ่งทำให้ได้รับความรู้ ความประทับใจ ความทรงจำ และประสบการณ์เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนลุ่มน้ำตาปีและชุมชนห้วย คลองร้อยสายของอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย (สุพัตรา คำจันทร์ และนนทิภัก เพียรโรจน์, 2558) และสอดคล้องกับการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านนาตนาเป็นชุมชนต้นแบบร่วมกันจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นใช้เป็นฐานเพื่อจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (สิริมา ชัยกุล และคณะ, 2562)

2. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Based Tourism)

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณีประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ 1) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่น 2) การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Traditional Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชื่นชมงานประเพณีต่าง ๆ เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ และการเคารพพิธีกรรมต่าง ๆ และ 3) การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบทหรือชุมชน (Village or Community Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษ มีความโดดเด่น ได้รับความเพลิดเพลินและความรู้ ศึกษาผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน และศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ธนภูมิ ปองเสียม และวราวิชต์ มัธยมบุรุษ, 2558) และสอดคล้องกับการจัดองค์การสำหรับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วันทนี แสนภักดี, 2562)

3. กิจกรรมการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism)

กิจกรรมการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษประกอบด้วย 9 กิจกรรม คือ 1) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจ 2) การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (Edu Meditation Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาคำรู้ สัจธรรมแห่งชีวิต มีการฝึกสมาธิ เพื่อประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น บางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย 3) การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย (Ethnic Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมของชาวบ้าน และวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ 4) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

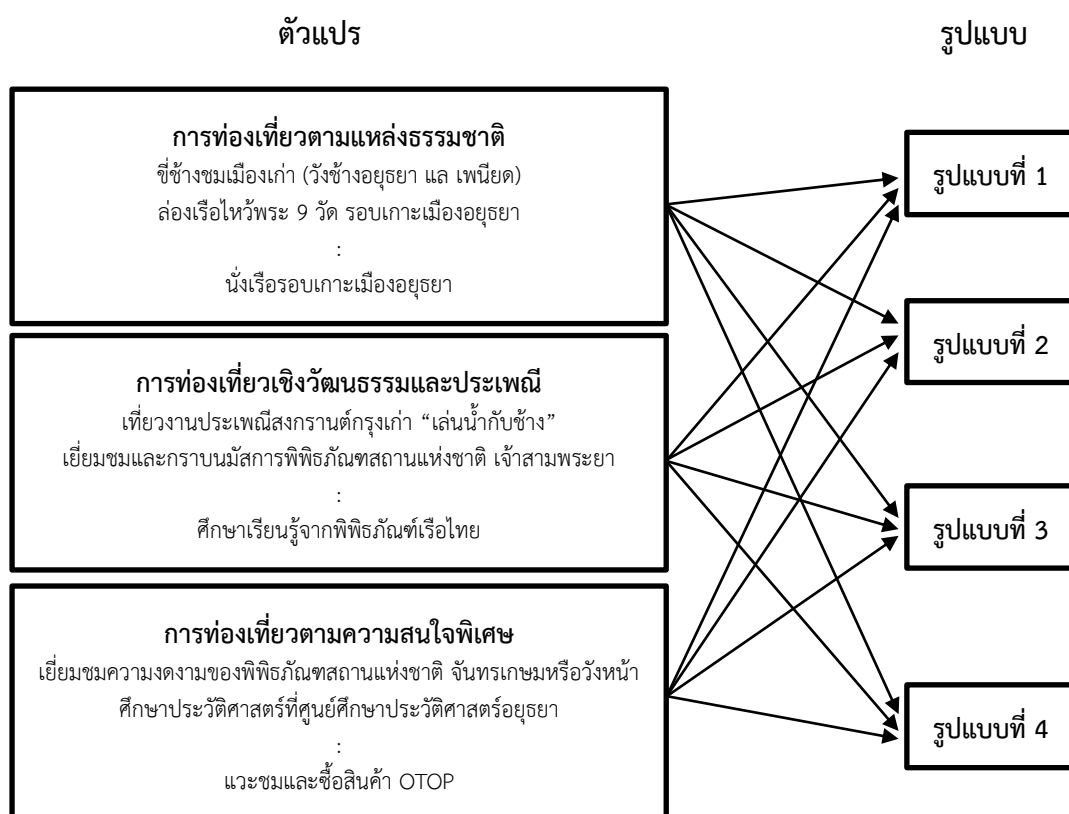

(Sports Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดและความสนใจในประเภทกีฬา 5) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแล้วจะได้รับความตื่นเต้น ผจญภัย และประสบการณ์ใหม่ ๆ 6) การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ (Home Stay and Farm Stay) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวของคนในท้องถิ่นที่ไปเยือน เพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น 7) การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long Stay) หมายถึง กลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบั้นปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตในต่างแดนเป็นหลัก โดยเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ มากกว่า 1 เดือน 8) การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (Incentive Travel) หมายถึง การจูงใจให้แก่มูลค่าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จในการขายสินค้า นั้น ๆ ตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นการจัดรายการพักร้อนตั้งแต่ 2 - 7 วัน โดยการนำเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ หรือผสมผสานกับรูปแบบการท่องเที่ยวอื่น และ 9) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมหรือสัมมนา (Meeting or Convention Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่เป็นผลพลอยได้มาจากการเดินทางไปประชุมหรือสัมมนา โดยอาจจะมีการหรือไม่มีการศึกษาดูงานและการทัศนศึกษารวมอยู่ด้วย หรืออาจรวมถึงการศึกษาดูงานด้วยตนเองในเวลารว่างหลังจากการประชุมหรือสัมมนา ซึ่งสอดคล้องกับการจัดรูปแบบสุขภาพตามงานที่สร้างได้ของอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย (สุพัตรา คำจันทร์ และนนทิภัค เพียรโรจน์, 2558) และสอดคล้องกับการท่องเที่ยวแบบให้รางวัลโดยผ่านโครงการเที่ยวปันสุข ฟันฟูการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 คือ เราเที่ยวด้วยกันและกำลังใจ (ศุภิณญา ธารารัตนสุวรรณ, 2563)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวสรุปได้ว่ารูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะต่าง ๆ นั้นเป็นลักษณะของการท่องเที่ยวที่ถูกจัดขึ้นตามองค์การท่องเที่ยวโลก ซึ่งเป็นต้นแบบที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการต่อยอดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้เกิดการจำกัดกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว การทบทวนวรรณกรรมนี้จะนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการอภิปรายผลต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามทฤษฎีของการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ประกอบด้วยตัวแปรและรูปแบบ ซึ่งแสดงได้ตามแผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2564 จำนวน 778,852 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2564 ที่ถูกเลือกเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น คือ การเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$n = \frac{p(1-p)Z_{\alpha/2}^2}{E^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง, p แทน สัดส่วนของประชากรที่ต้องการสุ่ม,

$Z_{\alpha/2}$ แทน ค่าคะแนนมาตรฐานที่ระดับนัยสำคัญ $\alpha/2$ และ E แทน ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ โดยกำหนดให้เท่ากับ 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามในประเด็นที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและความสะดวกในการมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ และ 6 ข้อ ตามลำดับ ในส่วนของความพึงพอใจในการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่

ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ และประเด็นที่เกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาครอบคลุมระดับการทำการกิจกรรมในสถานที่และกิจกรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีมาตรการควบคุมโรค COVID-19 ตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี และกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษ คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 68 ข้อ โดยแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.993

ภาพรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.985

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาระหว่างเดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2564 จำนวน 400 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติในการประมวลผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้เป็น 2 ประเด็น คือ

1. การทำการกิจกรรมการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการทำการกิจกรรมรายละเอียดของกิจกรรมการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี และการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือนมัสการหลวงพ่อโตที่วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะวัดมีมาตรการการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่โดยยึดหลัก DMHTTA ของกรมควบคุมโรคและได้รับตราสัญลักษณ์ SHA ส่วนประเด็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าในแต่ละประเด็นย่อยที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ได้แก่ การทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ระยะเวลาใกล้กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ และการชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวตามมาตรการเยียวยาของรัฐบาล คือ ไม่ได้ใช้สิทธิโครงการ นอกจากนี้ความสะดวกในการมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าในแต่ละประเด็นที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ได้แก่ จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว คือ มากกว่า 4 ครั้งต่อปี ช่วงวันที่เดินทางท่องเที่ยว คือ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว คือ ครอบครัว พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยว คือ รถยนต์ส่วนตัว จำนวนวันที่ใช้ใน

การเดินทางท่องเที่ยว คือ 1 วัน และประเภทของที่พักรที่เลือก คือ ประเภทอื่น ๆ เช่น ไม่พักค้างคืน เป็นต้น และความพึงพอใจในการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในส่วนของการสถานที่ท่องเที่ยวที่มีมาตรการควบคุมโรค COVID-19 ตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค ระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีจุดบริการเจลแอลกอฮอล์ ในส่วนของความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยจากโรค COVID-19 พบว่าระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในสถานที่ท่องเที่ยว และในส่วนการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละจุดมีความสะดวกและปลอดภัยจากโรค COVID-19 พบว่าระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยในโรงแรม/ที่พัก/ห้างสรรพสินค้า/ศูนย์การค้า/ร้านขายของที่ระลึก

2. การวิเคราะห์รูปแบบการท่องเที่ยวสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 **อยุธยาพาชิม ลิ้มลองอาหารเลิศรส** ประกอบด้วย 1) ชิมกุ้งแม่น้ำอยุธยาเนื้อแน่น แต่งด้วยเทคนิคพิเศษจากร้าน The Wine Ayudhya 2) ชมภาพที่บูชา คาเฟ่ 3) เช็กอิน ณ บ้านป้อมเพชร คาเฟ่ ด้วยสไตล์อิฐสีส้มคู่ ๆ แห่งอยุธยา 4) สัมผัสวิถีธรรมชาติสไตล์เรือนไทย ณ อยุธยาเรทรีต (Ayutthaya Retreat) 5) ลิ้มรสชาติเบเกอรี่อร่อยพร้อมรับลมริมน้ำ ณ The Summer House 6) จิบชา กาแฟ กับบรรยากาศแบบดั้งเดิมในวิถีชีวิตริมโค้งน้ำเจ้าพระยา ณ อันธิกา คาเฟ่ 7) รับประทานอาหารหลากหลายสไตล์ ณ พระนครแซ่บ คาเฟ่ 8) พักผ่อน ชิวชิว ที่รักษณา คาเฟ่ 9) ชาร์จแบตเตอรี่ชีวิตด้วยธรรมชาติที่บ้านตาคาเฟ่ 10) ย้อนยุคชิมขนมไทยกับบ้านข้าวหอม 11) ชมพระปรางค์ที่ปรางค์ควิว คาเฟ่ 12) เติมพลังกับถ้วยเดียวเรือห้อยขา และ 13) เลือกซื้อกุ้งแม่น้ำและอาหารทะเลที่ตลาดกลางเพื่อการเกษตร โดยตัวแปรของรูปแบบนี้มีระดับ Eigenvalue เท่ากับ 35.507 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.972

รูปแบบที่ 2 **มนต์เสน่ห์แห่งธรรม เพชรเม็ดงาม อยุธยาเมืองมรดกโลก** ประกอบด้วย 1) ชมความงดงามของพระเจดีย์ชัยมงคลที่วัดใหญ่ชัยมงคล 2) เยี่ยมชมพระเจดีย์ 3 องค์ ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ 3) ชมความงดงามของพระปรางค์ที่วัดไชยวัฒนาราม 4) นมัสการหลวงพ่อดาวที่วัดพนัญเชิงวรวิหาร 5) กราบสักการะพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่วิหารพระมงคลบพิตร 6) ถ่ายภาพที่ระลึกเศียรพระพุทธรูปหินทรายที่วัดมหาธาตุ 7) กราบสักการะพระนอนองค์ใหญ่สีขาวที่วัดโลกยสุธาราม 8) เยี่ยมชมโบราณสถานแห่งประวัติศาสตร์ที่วัดพุทไธสวรรย์ 9) ศึกษาประวัติศาสตร์ที่วัดพระเมรุราชิการาม 10) กราบไหว้หลวงพ่อยิ้มที่วัดท่าการ้อง 11) เยี่ยมชมโบราณสถานแห่งชาติที่วัดมเหยงคณ์ 12) กราบสักการะพระปรางค์องค์ใหญ่ที่วัดพระราม 13) เยี่ยมชมสถาปัตยกรรมพระเจดีย์ภูเขาทองใหญ่ที่วัดภูเขาทอง 14) ชมวิวบนเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยาที่วัดนิเวศน์ธรรมประวัติราชวรวิหาร และ 15) เยี่ยมชมและกราบนมัสการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา โดยตัวแปรของรูปแบบนี้มีระดับ Eigenvalue เท่ากับ 3.680 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.973

รูปแบบที่ 3 **ท่องอยุธยา ศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์** ประกอบด้วย 1) แต่งชุดไทยกราบไหว้เจดีย์แปดเหลี่ยมที่วัดพระงาม 2) เยี่ยมชมหลังคาพระอุโบสถประดับช่อฟ้าใบระกาทางหงส์ที่วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร 3) เยี่ยมชมโบราณสถานวัดบรมพุทธาราม 4) เยี่ยมชมโบราณสถานวัดกุฎีดาว 5) ชมสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของสถานีกาชาดที่หมู่บ้านฮอลันดา 6) ศึกษาประวัติ

ความเป็นมาของชาวโปรตุเกสในสมัยอยุธยา และชมหลุมฝังศพชาวโปรตุเกสที่หมู่บ้านโปรตุเกส 7) ศึกษาประวัติศาสตร์ที่วัดนักบุญยอเซฟ 8) ชมหุ่นขี้ผึ้งของท้าวทองกีบม้า (ราชินีขนมไทย) ที่หมู่บ้านญี่ปุ่น 9) กราบนมัสการหลวงพ่อกว้างที่วัดแม่นางปลื้ม 10) เยี่ยมชมโบราณสถานและไหว้พระที่วัดเชิงท่า 11) ศึกษาหาความรู้ที่สถาบันอยุธยาศึกษา 12) เยี่ยมชมความงดงามของลายปูนปั้นที่วัดราชบูรณะ 13) ศึกษาเรียนรู้จากพิพิธภัณฑ์เรือไทย 14) เยี่ยมชมพระที่นั่งพิमानราทยาและหอส่งกลอง ณ พระราชวังจันทร์เกษม 15) ศึกษาประวัติศาสตร์และไหว้พระที่วัดกษัตราธิราชวรวิหาร 16) เยี่ยมชมความงดงามของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษมหรือวังหน้า และ 17) ศึกษาประวัติศาสตร์ที่ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา โดยตัวแปรของรูปแบบนี้มีระดับ Eigenvalue เท่ากับ 2.259 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.983

รูปแบบที่ 4 **ชีวชีว กินลม ชมวิว วัฒนธรรมเมืองกรุงเก่า** ประกอบด้วย 1) ล่องเรือชมข้างอาน้ำ (หมู่บ้านข้างเพนียดหลวง) ริมแม่น้ำลพบุรี 2) ชี่ข้างชมเมืองเก่า (วังข้างอยุธยา แล เพนียด) 3) นั่งรถรางชมเมืองเก่า 4) ชม ชิม ช้อป เมล่อน ที่ฟาร์มเมล่อน Papa'SAM 5) ทางเดินที่ Yaks Park 6) ล่องเรือไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะเมืองอยุธยา 7) นั่งเรือรอบเกาะเมืองอยุธยา 8) ชมวิถีชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยา ณ เกาะเกิด และ 9) เที่ยวงานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า “เล่นน้ำกับข้าง” โดยตัวแปรของรูปแบบนี้มีระดับ Eigenvalue เท่ากับ 1.585 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.964

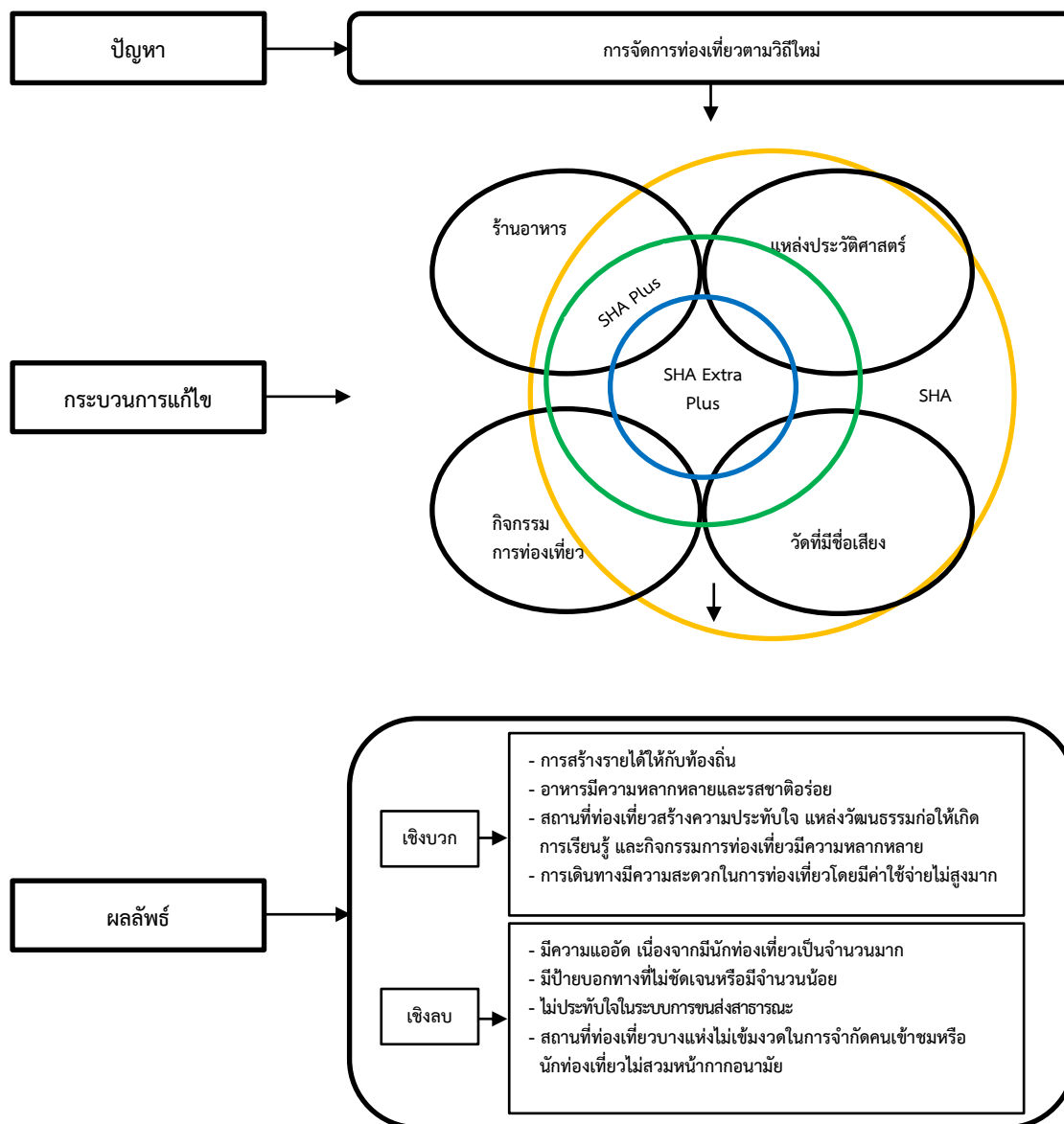
อภิปรายผล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์พบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถจัดได้ 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 **อยุธยาพาชม ล้มลองอาหารเลิศรส** รูปแบบที่ 2 **มนต์เสน่ห์แห่งธรรม เพชรเม็ดงาม อยุธยาเมืองมรดกโลก** รูปแบบที่ 3 **ท่องอยุธยา ศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์** และรูปแบบที่ 4 **ชีวชีว กินลม ชมวิว วัฒนธรรมเมืองกรุงเก่า** ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับร้านอาหาร รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับวัดที่มีชื่อเสียงหรือได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ และรูปแบบที่ 4 เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุพัตรา คำจันทร์ และนนทิภัค เพียรโรจน์ (2558) ที่กล่าวไว้ว่ารูปแบบการท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย มี 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 มนต์เสน่ห์ธรรมะ และชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบที่ 2 ธรรมชาติที่ลงตัวกลางเมืองคนดี รูปแบบที่ 3 ท่องเที่ยวชุมชนลุ่มน้ำตาปี รูปแบบที่ 4 ชมหิ่งห้อยคลองร้อยสาย และรูปแบบที่ 5 สุขภาพตามงานที่สร้างได้ นอกจากนี้รูปแบบการท่องเที่ยวยังสอดคล้องกับแนวคิดของปิรันธ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก (2559) เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มี 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบที่ 2 ผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบที่ 3 ชุมชนเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบที่ 4 กิจกรรมหรือสินค้าเชิงสร้างสรรค์ และรูปแบบที่ 5 การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้เกิดปัญหาการจัดการท่องเที่ยว เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย ซึ่งสาเหตุเกิดจากความวิตกกังวลว่าสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค COVID-19 และไม่แน่ใจว่าสถานที่ท่องเที่ยวมีมาตรการในการควบคุมโรคมากน้อยเพียงใด จึงควรมีกระบวนการนำรูปแบบการท่องเที่ยว 4 รูปแบบมาจัดการปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย เพื่อให้ได้รับตราสัญลักษณ์ SHA,

SHA Plus และ SHA Extra Plus ตามลำดับ จนกระทั่งได้ผลลัพธ์ที่เกิดประโยชน์ต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ การสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น อาหารมีความหลากหลายและรสชาติอร่อย สถานที่ท่องเที่ยวสร้างความประทับใจ แหล่งวัฒนธรรมก่อให้เกิดการเรียนรู้ และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย

สรุป

ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุด คือ นมัสการหลวงพ่อบุญที่วัดพนัญเชิงวรวิหาร โดยวัดมีมาตรการการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ที่เป็นไปตามเกณฑ์ของกรมควบคุมโรค จนได้ตราสัญลักษณ์ SHA ส่วนแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในแต่ละประเด็นที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ได้แก่ การทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต/แอปพลิเคชัน ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ระยะทางใกล้กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ และการชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวตามมาตรการเยียวยาของรัฐบาล คือ ไม่ได้ใช้สิทธิ์โครงการ เรื่องความสะดวกในการมาท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในแต่ละประเด็นที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ได้แก่ จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว คือ มากกว่า 4 ครั้งต่อปี ช่วงวันที่เดินทางท่องเที่ยว คือ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว คือ ครอบครัว พาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยว คือ รถยนต์ส่วนตัว จำนวนวันที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว คือ 1 วัน และประเภทของที่พักที่เลือก คือ ประเภทอื่น ๆ เช่น ไม่พักค้างคืน เป็นต้น และความพึงพอใจในการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีมาตรการควบคุมโรค COVID-19 ตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค โดยมีจุดบริการเจลแอลกอฮอล์ นักท่องเที่ยวสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในสถานที่ท่องเที่ยว และการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละจุดมีความสะดวกและปลอดภัยจากโรค COVID-19

ในประเด็นของรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าสามารถจัดรูปแบบการท่องเที่ยวได้ 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 อยุธยาพาชิม ลิ้มลองอาหารเลิศรส รูปแบบที่ 2 มนต์เสน่ห์แห่งธรรม เพชรเม็ดงาม อยุธยาเมืองมรดกโลก รูปแบบที่ 3 ท่องอยุธยา ศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ และรูปแบบที่ 4 ชิวชิว กินลม ชมวิว วัฒนธรรมเมืองกรุงเก่า โดยแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ต้องเป็นไปตามหลัก DMHTTA

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์พบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่สามารถจัดได้ 4 รูปแบบ คือ ร้านอาหาร วัดที่มีชื่อเสียงหรือได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก แหล่งประวัติศาสตร์ และกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว สถานประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม ควรเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมควบคุมโรค เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อีกทั้งเพื่อสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวโดยควรดำเนินการเพื่อขอรับตราสัญลักษณ์ SHA, SHA Plus และ SHA Extra Plus นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและบริษัทนำเที่ยวสามารถจัดทำโปรโมชั่นในรูปแบบโปรแกรมทัวร์ที่หลากหลายแพ็คเกจโดยการนำรูปแบบจากการวิจัยไปประยุกต์ให้เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นทำให้รายได้ของชุมชนเพิ่มขึ้นภายใต้การท่องเที่ยวตามวิถีใหม่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่สำคัญ 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 อยุธยาพาชิม ลิ้มลองอาหารเลิศรส รูปแบบที่ 2 มนต์เสน่ห์แห่งธรรม เพชรเม็ดงาม อยุธยาเมืองมรดกโลก รูปแบบที่ 3 ท่องอยุธยา ศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ และรูปแบบที่ 4 ชิวชิว กินลม ชมวิว วัฒนธรรมเมืองกรุงเก่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการการท่องเที่ยวและได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยว รูปแบบตามวิถีใหม่แก่นักท่องเที่ยว สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ของอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในทุกพื้นที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือใช้อยุธยาโมเดลในการทำวิจัยของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อสร้างรายได้กับท้องถิ่นของจังหวัดนั้น ๆ เพิ่มขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณรายจ่ายจากรายได้มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเภทมหาวิทยาลัย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). *สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย รายจังหวัด ปี 2564*. สืบค้น 12 พฤษภาคม 2565. จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=630.
- ธนภูมิ ปองเสงี่ยม และวราวิชต์ มัธยมบุรุษ. (2558). แผนพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารอารยธรรมศึกษาโขง-สาละวิน*, 6(2), 95-111.
- ปรีณัฐ ชิมโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก. (2559). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(1), 250-268.
- วันทนี แสงภักดี. (2562). แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอยุธยาเมืองมรดกโลก. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 9(1), 36-49.
- วราวิชต์ มัธยมบุรุษ. (2562). โครงสร้างของระบบการท่องเที่ยว. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 14(1), 94-102.
- ศุภิณญา ธารรัตน์สุวรรณ. (2563). ผลกระทบเชื้อไวรัส COVID-19 ต่อวิกฤตการท่องเที่ยวของประเทศไทย (Impact of COVID-19 on Tourism Sector in Thailand). *บทความวิชาการสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา*, 10(15), 1-22.
- สิริมา ชัยกุล, จิรโชค วีระสย, เสาวคนธ์ สุดสวาท และวรรณภา แผนมุนิน. (2562). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนในพื้นที่ภาคใต้แถบทะเลอันดามัน. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 9(2), 376-389.
- สุพัตรา คำจันทร์ และนนทิกัศ เพียรโรจน์. (2558). รูปแบบการท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(2), 112-122.
- Dixit, S.K. (2020). *Tourism in Asian Cities*. London, UK: Routledge.